हेतवश्च मया तस्य दर्शिता भोः समासतः । न चावगतवान्देवः सत्यमेतद्ब्रवीमि ते ।
उपेन्द्रोऽहं महेन्द्रेण लालनीयः सदति मां । उवाच पुण्डरीकाक्षस्तदनन्तरमेव च । ७२९
पुनः पुनर्म्मया चास्य हेतवो देव दर्शिताः । नैव बुद्धिश्च व्यावृत्ता वृत्रनाशन तस्य वै ।
अपि चाप्युक्तवान्देवो वाक्यान्ते मधुसूदनः । प्रहस्य पुरुषश्रेष्ठः सरोषमिव वासव ।
न देवगन्धर्व्वगणा न राक्षसा न चासुरा नैव च पन्नगोत्तमाः । मम प्रतिज्ञामपहन्तुमुद्यता मुने समर्थाः खलु भद्रमस्तु ते ।
स पारिजातं यदि न प्रदास्यति प्रयाच्यमानो भवताऽमरेश्वरः । ततः शचीव्याम्टदितानुलेपने गदां विमोक्ष्यामि पुरन्दरो
रसि ।
उपेन्द्रस्य महेन्द्राय भ्रातुस्ते निश्चयः परः । यदत्र मन्यसे न्याय्यं संप्रधार्य्य कुरुष्व तत् । ७२८
तत्त्वं हितञ्च देवेश श्रूयतां वदतो मम । नयनं पारिजातस्य द्वारकां मम रोचते ।
नारदेनैवमुक्तस्तु प्रत्यक्षबलदेहभृत् । रोषाविष्टो देवराजः सहस्राक्षोऽब्रवीदिदं ।
अनागसि मयि ज्येष्ठे सोदरे यदि केशवः । एवं प्रवृत्तः किं शक्यं कर्त्तुमद्य तपोधन ।
बहूनि प्रतिलोमानि पुरा स कृतवान्मयि । कृष्णो नारद सोढानि भ्रातेति मम मयाऽनघ ।
खाण्डवे चार्ज्जुनरथं पुरा वाहयता सता । मदीया वारिता मेघाः शमयन्तोऽग्निमुद्धतं । ७३०
गोवर्द्धनं धारयता विप्रियञ्च कृतं मम । तथा वृत्रवधे प्राप्ते साहाय्यार्थं वृतो मया ।
समोऽहमिति सर्व्वेषां भूतानामिति चोक्तवान् । स्वबाहुबलमाश्रित्य वृत्रश्च निहतो मया ।
देवासुरेषु प्राप्तेषु संग्रामेषु च नारद । युध्यत्यात्मेच्छया कृष्णो मुने सुविदितं तव ।
बहुनाऽत्र किमुक्तेन तस्मादिच्छा प्रवर्त्ततां । भ्रातिभेदो न नः कार्य्यः साक्षी त्वं मम नारद ।
ममोरसि गदां मोक्तुं प्रोद्यतो यदि केशवः । अनुशब्द्याथ पौलोमीं गुणः क इह दृश्यते । ७३५
उदवासं गतो धीमान् पिता नः कश्यपः प्रभुः । अदित्या सह मे माता तयोर्व्वाच्यमिदं भवेत् ।
अजितात्मा मम भ्राता रजसा तमसा वृतः । कामेन च स्त्रियो वाक्यादेवं मामुक्तवान् गुरुं ।
धिक् स्त्रियं सर्व्वथा विप्र धिग्जो धिक् तमस्तया । यत्राधिक्षिप्तवान् विष्णुरेवं मां स्त्रीजितो द्विज ।
न दृष्टं कश्यपकुलं व्यपदेश्यं महामुने । नैव दक्षकुलं दृष्टं मातुर्म्मे यत्र सम्भवः ।
न ज्येष्ठता न राजत्वं देवानां प्रतिमानितं । कामरागाभिभूतेन कृष्णेन खलु नारद । ७४०
पुत्रदारसहस्रैर्हि भ्राता ऽनघ विशिष्यते । सद्वृत्तो ज्ञानसम्पन्न इति ब्रह्मा पुरा ऽब्रवीत् ।
नास्ति भ्रातृसमो बन्धुराहार्य्य इतरो जनः । इति मामब्रवीन्माता पिता चैव प्रजापतिः ।
सोदरेषु विशेषन्तु पिता मे कश्यपो ऽब्रवीत् । दृप्ता मया विरुध्यन्ते दानवाः पापनिश्चयाः ।
काममेतन्न वक्तव्यं स्वयमात्मस्तवान्वितं । प्राप्तस्त्ववसरो विप्र यदिहाद्योच्यते मया ।
धनुर्ज्यायां मुनिश्रेष्ठ छिन्नायां हि पुराऽनघ । धन्वाभिरमराणां हि वरदानान्महामते । ७४६
उत्कृत्तशिरसो विष्णोः पुरा देहो धृतो मया । सन्धितञ्च शिरो यत्नाच्छिन्नं रौद्रेण तेजसा ।
अहं विशिष्टो देवानामित्युक्त्वा पुनरच्युतः । धनुरारोप्य दर्पेण स्थितो नारद केशवः ।